

[Anne Grete Holmsgård]

skud overstiger det beløb, der betales i skatter, med 3 mia kr.

Hertil kommer de meget store indirekte tilskud, arbejdsgiverne får i form af særdeles gunstige afskrivningsregler, der blev udvidet kraftigt under den socialdemokratiske regering, skattefrihed for fonds og meget mere. Ikke mindst det forhold, at danske arbejdsgivere i modsætning til arbejdsgivere i andre lande, de lande, der altid sammenlignes med, når der tales om betydningen af lønniveauet, kun betaler meget lidt til sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge og alle de andre ordninger, der tager sig af at feje op efter fyringerne og virksomhedslukningerne.

De store beløb, der gives i arbejdsgivertilskud, betyder i virkeligheden, at det er nonsens at tale om private investeringer. Reelt er der kun tale om offentlige investeringer, der til gengæld styres helt og holdent af snævre privatøkonomiske interesser.

Disse store midler er nu i årevis blevet postet ud til de private arbejdsgivere, uden at nogen af de regeringer, der har stået for denne politik, har anset det for umagen værd at undersøge noget så beskedent som beskæftigelseseffekten af tilskuddene.

Men uanset de manglende undersøgelser kan man i hvert fald slå fast, at det har været en overordentlig bekostelig strategi for at øge investeringerne. I den periode, hvor arbejdsgivertilskuddene er blevet øget langt kraftigere end tidligere, har der været tale om et katastrofalt fald i investeringerne. I industrien er der direkte blevet nedlagt over 50.000 arbejdspladser. Produktiviteten har i samme periode været stigende, ligesom lønomkostningerne pr. produceret enhed i Danmark nu ligger lavere end i udlandet med undtagelse af USA.

Hvad sker der så? Der sker det, at arbejdsgiverne i stigende udstrækning investerer kapitalen og overskuddet passivt. Med andre ord, mens investeringerne i nye arbejdspladser udebliver, investeres der i stigende grad i statspapirer, der som bekendt er langt bedre, hvis man bare skal se snævert privatøkonomisk på det, fordi forrentningen er så høj.

I 1982, det vil sige ved udgangen af juni måned, havde de private arbejdsgivere i hvert fald investeret 16 mia kr. i statsobligationer. Det fremgår af finansredegørelsen for 1982. De 16 mia kr. er desuden efter alt at

dømme en underdrivelse, fordi finansredegørelsen ikke har haft mulighed for at registrere samtlige statspapirer, men kun ca. 70 pct. Her skønnes det i den tidligere redegørelse for 1980, at de sidste 30 pct. formentlig især skal findes hos private arbejdsgivere og i det, der hedder private husholdninger. Det betyder, at det ikke er urealistisk at antage, at arbejdsgiverne i dag har investeret omkring 30 mia kr. passivt i statspapirer, et beløb, der er fem gange så stort som de investeringer, der foretages årlig produktivt.

Det forekommer mig at være åbenlyst absurd, og det tror jeg også er opfattelsen blandt mange almindelige mennesker. Mest absurd er det naturligtvis, når det samtidig slås fast, at der ikke vil blive investeret i nyt boligbyggeri, ikke vil blive investeret i en udbygning af den kollektive trafik, ikke vil blive investeret i en virkelig udbygning af den vedvarende energi til trods for de åbenlyse behov, der eksisterer på dette område.

Regeringen har nu langt om længe fremlagt den glade nyhed, den har annonceret de sidste 2½ måned, programmet for investeringsfremme, der med finansministerens ord er det største samlede bud på, hvorledes beskæftigelsen øges, hidtil i hvert tilfælde.

Programmet er mildest talt tyndt, men den politiske vilje er klar nok. De hidtidige arbejdsgivertilskud skal fortsætte, man er ikke begejstret for dem, siger man ganske vist, men man vil gerne have, de skal fortsætte. Der skal gennemføres en række skattebegünstigede ordninger til et milliardbeløb, erhvervsretningen af forskningen skal øges, de offentlige budgetter skal fortsat beskæres, og områder, der hidtil har været varetaget af det offentlige, skal nu søges privatiseret.

Regeringen og dens økonomiske ministre har endnu ikke fremlagt programmer, der er så vidtgående som de borgerlige regeringer i England og andre dele af den vestlige verden, men de har klart nok følt sig inspireret af tankegangen fra disse konservative regeringer og deres eksperimenter med befolkningerne.

Drømmen hos finansministeren og økonomiministeren og formentlig i hele regeringen er, at lønpolitikken og de andre midler skal gøre det muligt for danske arbejdsgivere at æde sig ind på de udenlandske markeder. Det er den samme strategi, der føres i langt de fleste vesteuropæiske lande og USA. Jeg